

Rocco es passeja per Sitges

Joaquim Noguero

Cal fer una valoració general positiva de l'edició del festival Sitges Teatre Internacional d'aquest any. Era una programació frontissa, de traspàs, i el millor que es pot dir és que no s'ha notat

Hi ha hagut espectacles més bons que d'altres, però el nivell general ha semblat bo, ni que sigui també una mica per pura xamba: ni els encerts ni els errors són d'atribució clara, ja que una part de la programació arribava heretada de l'equip anterior, i el nou equip segur que també es va veure obligat a prendre decisions ràpides. Que els últims muntatges hagin estat més discutibles no desmenteix, per tant, res de tot això: al revés, prendre compromisos amb risc d'equivocar-se –el risc que implica qualsevol aposta per formes noves i poc convencionals– és sempre l'obligació d'un festival d'aquestes característiques.

Dit això, les experiències particulars dels dos últims dies són més aviat descoratjadores. Dissabte, el festival retia un homenatge no volgut al semental italià Rocco Sifreddi, actor i director de porno, quan Rodrigo García n'utilitzava un llarg fragment en pantalla gegant de vídeo en una de les escenes de *De vegades em sento tan cansat que em surten aquestes coses* (¿ja paguen drets?), i, poc abans, a l'escenografia de *Nina* hi havia penjat un pòster de *Romance X*, la pel·lícula francesa que va recórrer als serveis de Rocco fa un parell d'anys per integrar-los en un film de distribució normal, fora dels circuits X.

Comparat amb Rodrigo García, si més no les intencions del dramaturg J.P. Peyró a *Nina* són clares: fer, amb ressos de la lluita entre idealitat i pragmatisme de *La gavina* de Txékhov, una obra que parla justament d'això, de com de ridícul –per això el to humorístic– resulta per al creador contemporani mantenir les seves aspiracions artístiques en un medi que ni les entén ni les admet. Per a algú com Peyró, amb tanta (mala) consciència de prostituir-se quan ha treballat per a la televisió, l'exercici catàrtic, el dit acusador, la ironia mal intencionada, devien ser prou bon motiu per posar-se a escriure. Però l'obra crea unes expectatives que no satisfan ni els petits giravolts forçats amb què se'ns vol sorprendre ni l'estructura perfectament tancada amb què es resol la trama. Això per no parlar d'una direcció que, ni que ho faci a posta, deixa que ens ofeguem entre converses simultànies que no han estat jerarquitzades de cap manera sobre l'escena o que són menjades literalment per la música.

Gratuïtat polèmica

El cas de Rodrigo García és més greu. Al costat de *De vegades em sento tan cansat que em surten aquestes coses*, la peça de dimarts que vaig deixar per a una valoració conjunta avui, *After Sun*, millora i tot. Si més no, allà García aconseguia esquivar la superficialitat al llarg de tres-quatre escenes aïllades i és possi-

'De vegades em sento tan cansat...' revela una actitud merament provocadora

ble trobar-hi un petit fil de continuïtat, de coherència: la revisió del mite del Faetó clàssic que el començament insinua és resseguible en el mite modern per la velocitat i la vida al límit adoptats per la rebel·lia adolescent, una actitud vital que és, al capdavall, la imperant al món contemporani; cap al mig de l'obra, un text sobre Maradona, l'únic d'autèntica qualitat dins *After Sun*, esdevenia el punt àlgid d'aquesta carrera boja cap a l'autodestrucció. Amb un excés d'amabilitat crítica a freqüència de la sobreinterpretació, fins i tot podríem pensar que les vides anodines –per això el muntatge era tan avorrit– que els personatges ens ofereixen i el final de l'obra al *burguer* subratllen el fracàs d'unes vides que voldrien viure a *tope* i amb prou feines se'n surten per anar tirant. Problemes? Massa: una voluntat de provocació gratuïta que se situa a la mateixa banda que apunta, més a prop del Sardà *marciano*, que d'una mirada crítica que més aviat s'esquiva, situat en la mateixa manca de principis o de pietat que detecta al món; una construcció que se suma a la juxtaposició televisiva i que, si renuncia a cap mena de narrativitat, no vol dir que no hagi de trobar alguna altra forma d'organitzar-se; una dicció pessimista per part dels actors, a diferència dels alemanys de la Schaubuhne, per

violents que es possessin; o, tot i alguns encerts plàstics, la gratuïtat de la majoria d'imatges.

Tot això apareix quintuplicat a *De vegades-bla-bla*. D'entrada, comencem per errors de forma: tot i disposar el públic a tres bandes, que fa modern, l'espectacle és concebut frontalment, conservadorament, a la italiana: només qui estava assegut al mig i al davant veia el que calia veure quan calia fer-ho. Posats a no ordenar cap material, s'entén que no importi tampoc que l'atzar introduït pels animals o la pantalla de vídeo gegant distreguin la mirada del públic en moments en què la seva atenció hauria d'apuntar cap a una altra banda. Hi ha qui els compara amb General Elèctrica. Teatralment, és molt més coherent Roger Bernat: l'ús del micròfon, per exemple, que a la companyia catalana serveix per orientar la mirada de l'espectador, per jerarquitzar plans, a *De vegades-bla-bla* ni tan sols serveix per amplificar la veu. La crítica a la televisió, que és com s'anunciava, quan hi és apareix en un nivell imitatiu aconseguible al final de curs d'un col·legi. I si en un dels textos que podríem qualificar de poesia *de l'experiència* (i inexperiència literària i teatral) García diu que hem de renunciar a la paraula i a l'èpica, llavors per què, autocomplaent, subratlla totes

dues coses dins l'espectacle?

També les ganes de provocació són buides de contingut i molt molt fàcils.

En temps com aquests de sensibilitat ecològica i predomini abusi del políticament correcte, clavar un mastegot a una bèstia és una manera o bé ingènua o bé aprofitada de referir-se al fariseisme social. I en aquest context de l'obra, fins i tot el possible encert d'una escena amb *Els segadors* és equívoc: en un moment en què els símbols polítics passen tan sovint per davant dels continguts civils, en què la Generalitat sembla més preocupada per la façana que pels interiors i ara es diu que vol fer aprendre *Els segadors* a l'escola, o que hi ha qui s'ofèn per adaptacions modernes de l'himne preparades per als partits de la selecció catalana de futbol, davant de tot això, la irreverència amb què García planteja una coreografia eròtica al so d'*Els segadors* seria una bona pensada si l'espectacle demostrés que és fruit d'una mirada crítica i no d'una actitud merament provocadora per guanyar línies de diari i el pa de demà. Els Joglars hi tenen dret. Fins i tot els de *Caiga quien caiga* a la televisió. García no ha demostrat tenir-ne cap, en un espectacle pretesament bilingüe que transcorre sencer en castellà i no fa cap altra referència a la societat catalana. I ho diu algú que ni se sap la lletra d'*Els segadors* ni sap ballar una sardana, malgrat ser crític de dansa. Que agrada? Bé, el problema d'una part del públic pretesament més modern i, a vegades, fins i tot de la crítica, com ja han assenyalat molts teòrics de l'art, és la por que et pugui passar per alt un Picasso. Ningú et reaurà mai equivocar-te en els elogis, sobretot si –instal·lats tots plegats en un equívoc concepte de relativisme cultural, estètic i ètic– es disfressa la incomprensió de pretès liberalisme. Com l'Aznar, per cert.

David Byrne presenta el seu nou disc aquesta nit a la sala Razzmatazz de Barcelona

Andreu Gomila
BARCELONA

L'exlíder de Talking Heads David Byrne acaba de treure un nou disc, *Look into the Eyeball*, que presenta aquest vespre a la sala Razzmatazz de Barcelona. Durant els quatre anys que han passat des del seu anterior àlbum, el músic escocès ha seguit eixamplant la seva activitat musical amb actuacions memorables (amb Caetano Veloso, per exemple) i donant l'embranchida definitiva a la seva discogràfica, Luaka Bop, que divulga música dels indrets més recòndits del món, sobretot d'Amèrica Llatina. En la seva gira per l'Estat s'acompanya del grup Ars Ensemble, del mallorquí Joan Valent, que, segons Byrne, "compta amb una secció de cordes molt bona". L'autor de *Feelings* (1997) ha mirat d'aplegar al seu darrer CD ritmes i cordes, dos ingredients que se solen contradir, tot i que ell remarca que músics del nivell de Björk ja ho han fet amb èxit. Musicalment, el resultat és una mescla de tota la música llatina que ha escoltat, el xou d'un gran artista de culte anglosaxó i arranjaments que van "de Gershwin a Sondheim", com apuntava un crític britànic.

Objectius artístics i de públic aconseguits

► L'organització del Sitges Teatre Internacional (STI) considera que els objectius s'han aconseguit. L'aposta per les noves dramaturgies, l'autoria en tots els seus vessants i el règim de coproduccions amb el Govern Balear, el Teatre Lliure i el Nacional, entre d'altres, han portat més de 6.000 persones al STI. L'ocupació ha estat del 61%, i l'assistència als espectacles de pagament ha pujat un 24% respecte a l'any anterior, segons informa Bernat Deltell.

La nova directora del STI, Magda Puyo, remarca que en aquest festival s'han aconseguit tots els objectius,

sobretot els artístics. "Evidentment que l'augment de públic és important, però del que realment estem satisfets –explica Puyo– és de l'alta qualitat artística assolida, perquè aquest era l'objectiu que ens havíem fixat". Amb un pressupost de 119 milions de pessetes, el STI ha destacat aquest any, segons els seus organitzadors, per les coproduccions i la Trobada de Dramaturgs Escènics, que ha aplegat actors, autors i directors per discutir i contrastar diferents opinions que, segons Puyo, "seran l'embrió per a futures edicions".